

Translation Strategies of Tourist Attraction Names in Thailand to Chinese

Apinya Chomphichit

Chinese Major, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Kamphaeng Phet Rajabhat University, Thailand
E-mail: 1023873396@qq.com Tel. 08-0507-7349

(received 25 September, 2022) (revised 28 November, 2022)
(accepted 8 December, 2022)

Abstract

This article aimed to examine translation strategies of tourist attraction names in Thailand to Chinese, to analyze distinctive points and weak points of translation strategies toward tourist attraction names in Thailand to Chinese and to examine Guidelines to translate name of places from Thai to Chinese. The sample used in this study consisted of 645 names that appeared in Thailand (《泰国》). Perter Newmark's translation theory was used to analyze translation strategies that were divided into 2 types. There were SL emphasis and TL emphasis.

The result showed that Chinese translation strategies consisted of 4 types. There was a transcription, naming, free translation, and mixed strategies translation. In addition, these 4 strategies could be divided into sub-19 types that each had a different distinctive point and weak point, and the translation of the proper name from Thai to Chinese was prevalent.

Among these strategies used, transcription and literal translation were the highest at 51 percent. A transcription in syllables was 13.02 percent. The literal translation was 6.04 percent. A transcription without syllables together with literal translation was 4.80 percent and transcription in adding syllables with literal translation was the lowest at 4.50 percent. Regarding the quality of translation, the translator should understand the source language and the target language in terms of meaning and translators should be able to select strategies for translation appropriately, and correctly.

Keywords: translation strategies; tourist attraction names in Thailand; Chinese

การศึกษากลวิธีการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีน

อภิญา จอมพิจิตร

สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ประเทศไทย

อีเมล 1023873396@qq.com โทรศัพท์ 0805077349

วันรับบทความ 25 กันยายน 2565 วันแก้ไขบทความ 28 พฤศจิกายน 2565

วันตอบรับตีพิมพ์บทความ 8 ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีน วิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของกลวิธีการแปลแต่ละรูปแบบที่นำมาใช้แปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีน และเพื่อศึกษาแนวทางการแปลชื่อสถานที่จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน โดยศึกษาวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างที่ปรากฏในหนังสือไท่กั๋ว (《泰 国 》) จำนวน 645 รายชื่อ ภายใต้กรอบแนวคิดและทฤษฎีการแปลของ Peter Newmark ที่แบ่งการแปลออกเป็น 2 รูปแบบ คือ การแปลแบบเน้นที่การรักษาภาษาต้นฉบับ (Source Language emphasis หรือ SL emphasis) และการแปลแบบเน้นที่ความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาแปล (Target Language emphasis หรือ TL emphasis)

จากการศึกษา พบว่า กลวิธีการแปลที่นำมาใช้ในการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีนมีทั้งหมด 4 รูปแบบ คือ การทับศัพท์ การตั้งชื่อใหม่ การแปลความหมาย และการแปลผสมผสาน โดยกลวิธีการแปลทั้ง 4 รูปแบบนี้ยังแบ่งได้อีก 19 กลวิธีการแปลย่อย ซึ่งแต่ละกลวิธีการแปลจะมีจุดเด่นและจุดด้อยที่แตกต่างกัน

จากการศึกษายังพบแนวทางในการแปลชื่อสถานที่จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน คือ นำกลวิธีการแปลที่ได้รับความนิยมมาใช้ในการแปล ซึ่งกลวิธีการแปลที่ได้รับความนิยม 5 อันดับแรกจากการคำนวณค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ มีค่าร้อยละ 51.00 การทับศัพท์ทุกพยางค์ มีค่าร้อยละ 13.02 การแปลความหมายแบบตรงคำ มีค่าร้อยละ 6.04 การทับศัพท์แบบตัดพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ มีค่าร้อยละ 4.80 และการทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ มีค่าร้อยละ 4.50 นอกจากนี้ การแปลให้มีคุณภาพผู้แปลจะต้องรู้และเข้าใจภาษาต้นฉบับและภาษาแปล รู้ความหมายของสิ่งที่จะแปล คัดเลือกกลวิธีการแปลที่เหมาะสม และใช้ภาษาให้ถูกต้อง เป็นที่นิยม กระชับและเข้าใจง่าย

คำสำคัญ กลวิธีการแปล ชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทย ภาษาจีน

1. บทนำ

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวจีนเป็นจำนวนมาก ทำให้ภาคธุรกิจการท่องเที่ยวและการบริการมีรายได้จากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีนอย่างมหาศาล ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้เกี่ยวข้องในหลายภาคส่วนต่างพร้อมใจกันในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวจีนให้เกิดความสนใจและเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย

การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์สามารถทำได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์แนะนำข้อมูลการท่องเที่ยว หนังสือแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว หรือคู่มือประกอบการท่องเที่ยว เป็นต้น โดยสื่อประชาสัมพันธ์เหล่านี้จะไม่สามารถถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีนได้หากกระบวนการจัดทำไม่มี “การแปล (Translation)” เข้ามาเกี่ยวข้อง เพราะการแปลถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวชาวจีนเข้าใจความหมายของถ้อยความที่ถูกถ่ายทอดจากภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ฉะนั้น การแปลในแต่ละครั้งจำเป็นต้องอาศัยทักษะ ความรู้ ความชำนาญในการเลือกใช้ถ้อยคำอย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักภาษาวัฒนธรรมและกาลเทศะ รวมถึงต้องใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์มาผสมผสานกันขณะแปล ยิ่งไปกว่านั้นต้องมีความรู้ทั้ง 2 ภาษาเป็นอย่างดี คือ ภาษาต้นฉบับ (Source Language) และภาษาฉบับแปล (Target Language) (Chantarakhet, 1985, p. 1)

แต่อย่างไรก็ตาม การมีความรู้ทั้ง 2 ภาษา อาจไม่เพียงพอต่อการแปลทั้งหมด เพราะการแปลในสถานการณ์จริงผู้แปลยังคงต้องประสบกับปัญหาการแปลถ้อยความใหม่ ๆ หรือถ้อยความที่ไม่เคยปรากฏการแปลมาก่อน และหนึ่งในปัญหาที่ผู้แปลต้องพบเจออยู่บ่อยครั้งคือการแปลชื่อเฉพาะ เนื่องจากชื่อเฉพาะเป็นคำนามที่เป็นชื่อเรียกเฉพาะของสถานที่ คน สัตว์และสิ่งของที่ปรากฏอยู่ในภาษาหนึ่งๆ แต่จะไม่ปรากฏอยู่ในภาษาอื่น เมื่อต้องการถ่ายทอดชื่อเฉพาะจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งจึงยากที่จะหาคำในภาษาปลายทางมาแทนที่ได้ ซึ่งก็สอดคล้องกับ Pinmanee (2003, p. 297) ที่กล่าวไว้ว่า การแปลสิ่งที่ไม่เคยปรากฏหรือไม่เป็นที่รู้จักในวัฒนธรรมของภาษาปลายทาง เมื่อวัตถุ สิ่งของหรือกิจกรรมใดๆ ที่ไม่เป็นที่รู้จักหรือไม่เคยปรากฏในภาษาหรือวัฒนธรรมของภาษาปลายทาง ก็ย่อมเป็นเรื่องธรรมดาที่ภาษาปลายทางจะไม่มีคำที่ใช้เรียกหรือใช้แสดงความหมายในภาษานั้นๆ ด้วยเหตุนี้ ผู้แปลจึงจำเป็นต้องค้นหาและคัดเลือกกลวิธีที่หลากหลาย รวมถึงเทคนิคต่างๆ มาประกอบการแปลเพื่อถ่ายทอดชื่อเฉพาะจากภาษาต้นทางไปยังภาษาปลายทางให้สมบูรณ์ที่สุด ตัวอย่างเช่น การแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยว “จังหวัดนครราชสีมา” ใช้กลวิธีการแปลทับศัพท์ผสมการแปลความหมายว่า “呵叻府” “เอเซียทึค” ใช้กลวิธีการตั้งชื่อใหม่มาใช้ในการแปลว่า “河滨夜市” และ “เกาะพระทอง” ใช้กลวิธีการแปลความหมายมาใช้ในการแปลว่า “金佛岛” เป็นต้น จากตัวอย่างจะเห็นว่า ในการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มชื่อเฉพาะ ผู้แปลไม่ได้เลือกใช้กลวิธีการแปลเพียงวิธีเดียวมาใช้ในการแปลทั้งหมด แต่จะเลือกสรรกลวิธีการแปลที่แตกต่างกันไปตามบริบทและองค์ประกอบของชื่อสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการแปลที่ไม่มีกฎเกณฑ์ที่กำหนดตายตัว ด้วยความที่ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวนี้จึงส่งผลให้นักแปลมือใหม่เกิดความสับสนในการคัดเลือกกลวิธีการแปล จนส่งผลให้ผลงานแปลไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจและต้องการศึกษาว่าการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่จัดอยู่ในกลุ่มชื่อเฉพาะ ผู้แปลนิยมใช้กลวิธีการแปลแบบใดบ้างมาใช้ในการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน ที่สามารถถ่ายทอดความหมายไปยังผู้อ่านซึ่งหมายถึงนักท่องเที่ยวที่ใช้ภาษาจีนให้เกิดความเข้าใจได้มากที่สุด ตลอดจนวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของการแปลแต่ละรูปแบบที่นำมาใช้ในการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีน รวมถึงศึกษาแนวทางการแปลชื่อสถานที่จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน นอกจากนี้ แม้ว่าจะก่อนหน้านี้จะมีการศึกษาเกี่ยวกับการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีนอยู่บ้าง แต่เนื่องจากวัตถุประสงค์การวิจัย แนวทางการวิจัยและกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลไม่เหมือนกัน ทำให้ผลการวิจัยที่ได้แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยเหล่านี้สามารถนำมาเติมเต็มผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องให้มีความหลากหลายและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากลวิธีการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีน
2. เพื่อวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของกลวิธีการแปลแต่ละรูปแบบที่นำมาใช้แปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแปลชื่อสถานที่จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

การแปล หมายถึง การถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับไปยังภาษาแปล

กลวิธีการแปล หมายถึง วิธีที่นำมาใช้ในการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทย

ภาษาต้นฉบับ หมายถึง ภาษาไทยที่ชาวไทยใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ไม่รวมภาษาไทยท้องถิ่น

ภาษาแปล หมายถึง ภาษาจีนกลางที่ชาวจีนใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ไม่รวมภาษาจีนท้องถิ่น

4. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัย มีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

Newmark (1988, p. 7) กล่าวว่า “Translation is a craft consisting in the attempt to replace a written message and/or statement in one language by the same message and/or statement in another language.” และ Leelaniramol (2013, p. 6) ได้ถอดนิยามการแปลของ Newmark ไว้ว่า “การแปล คือ ทักษะศิลป์ในการพยายามแทนที่ข้อความ และ/หรือถ้อยคำของภาษาหนึ่งด้วยข้อความ และ/หรือถ้อยคำในอีกภาษาหนึ่ง”

Newmark (2001) แบ่งการแปลออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ การแปลเชิงอรรถศาสตร์ (Semantics Translation) ที่เน้นให้ความสำคัญกับความหมายของต้นฉบับ โดยมักจะใช้วิธีแปลแบบคำต่อคำมาช่วยถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับสู่ภาษาฉบับแปล และการแปลเชิงสื่อสาร (Communicative Translation) ที่เน้นความเข้าใจของผู้อ่านที่มีต่อฉบับแปล โดยมักจะใช้ภาษาปลายทางหรือภาษาเป้าหมายในการถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับ และอาจมีการตัดหรือเสริมข้อความตามความเหมาะสม เพื่อให้ผู้อ่าน

สามารถรับรู้และเข้าใจราวกับการได้อ่านต้นฉบับ นอกจากนี้ Newmark ยังแบ่งการแปลออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

1. การแปลแบบเน้นที่การรักษาภาษาต้นฉบับ (Source Language emphasis)

การแปลแบบเน้นที่การรักษาภาษาต้นฉบับ คือ การแปลที่ให้ความสำคัญกับภาษาต้นฉบับเป็นหลัก เป็นกลวิธีการแปลที่ผู้แปลพยายามแปลข้อความจากภาษาต้นฉบับไปยังภาษาเป้าหมายโดยยังรักษาเจตนารมณ์ของผู้เขียนในภาษาต้นฉบับ โดยยึดตามความหมาย รูปแบบ โครงสร้าง หรือคำเติมในภาษาต้นฉบับ หรือให้การถ่ายทอดข้อความแปลอยู่ในความจำกัดของรูปแบบและลักษณะโครงสร้างทางไวยากรณ์ในภาษาเป้าหมาย และอาจมีการตัดหรือเพิ่มข้อความบางส่วนเพื่อความเหมาะสมตามบริบทของการแปลแต่ละถ้อยความ

2. การแปลแบบเน้นที่ความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาแปล (Target Language emphasis)

การแปลแบบเน้นที่ความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาแปล คือ การแปลที่ให้ความสำคัญกับภาษาเป้าหมายและความเข้าใจของผู้อ่านเป็นหลัก การให้ความหมายจะอ้างอิงและพิจารณาจากความหมายเดิมของภาษาต้นฉบับ แต่จะไม่รักษารูปแบบการใช้และลักษณะโครงสร้างของภาษาต้นฉบับไว้ โดยส่วนใหญ่ผู้แปลจะนำข้อความแปลมากล่าวหรือเรียบเรียงใหม่ในรูปแบบของภาษาเป้าหมาย และพยายามแปลภาษาต้นฉบับในแต่ละบริบทให้เป็นภาษาเป้าหมายที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจและยอมรับได้ การแปลในรูปแบบนี้ยังมีการตัดเสริมเติมแต่งหรือปรับเปลี่ยนข้อความแปลให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะทางวัฒนธรรมการใช้ภาษาของภาษาเป้าหมายด้วย

ภายใต้แนวคิดของ Newmark ร่วมกับแนวคิดอื่น Jatupornpimol (2014) แบ่งการแปลที่ใช้ในการแปลชื่อสถานที่ออกเป็น 5 วิธี ได้แก่ 1. การแปลทั้งหมด เป็นการแปลความหมายทุกคำ ทำให้ชื่อทั้งสองภาษามีความหมายเหมือนกัน 2. การละคำ เป็นการแปลที่มีการตัดบางส่วนทิ้ง 3. การขยายความ เป็นการแปลที่มีการขยายความให้ความหมายชัดเจนขึ้น 4. การเติมคำ เป็นการแปลที่มีการเติมคำในภาษาจีนเพื่อให้ผู้อ่านจดจำชื่อได้ง่ายขึ้น และ 5. การตั้งชื่อใหม่ เป็นการแปลที่ตั้งชื่อขึ้นใหม่และมีความหมายไม่เหมือนกับชื่อเดิม แต่สามารถแสดงลักษณะเด่นของสถานที่ได้

Thamcharoenkit (2002, p.11-13) แบ่งกลวิธีการแปลชื่อเฉพาะจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนได้ 4 กลวิธี ได้แก่ 1. การถอดเสียง เป็นการใช้อักษรจีนที่เสียงใกล้เคียงกับเสียงภาษาไทยมาแทนที่ แต่เมื่อนำอักษรจีนแต่ละตัวมารวมกันจะไม่มีมีความหมายในภาษาจีน 2. การถ่ายทอดเสียงและมีความหมายภาษาจีน เป็นการใช่วิธีการถ่ายทอดเสียงจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน และการแปลเพื่อถ่ายทอดความหมายรวมอยู่ด้วยกัน 3. การแปล เป็นการถ่ายทอดความหมายจากภาษาไทยไปยังภาษาจีน คำแปลที่ได้จะมีความหมายตรงกับภาษาไทย และ 4. การตั้งชื่อใหม่ เป็นการตั้งชื่อขึ้นใหม่ที่มีความหมายไม่เหมือนกับชื่อเดิม แต่ชื่อที่ตั้งขึ้นใหม่สามารถแสดงลักษณะเด่นของสถานที่แห่งนั้นได้ เนื่องจากมีการนำลักษณะพิเศษของสถานที่มาเป็นหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อ

ในบรรดากลวิธีการแปลที่กล่าวมานี้ Newmark (1982) ได้กล่าวว่า การแปลชื่อเฉพาะนิยมใช้กลวิธีการทับศัพท์แบบถ่ายทอดเสียงจากภาษาต้นทางไปยังภาษาปลายทางมากกว่ากลวิธีการแปลเพื่อถ่ายทอดความหมาย เพราะจะทำให้คำแปลมีความคลาดเคลื่อน นอกเสียจากจะเป็นชื่อเฉพาะที่ปรากฏการแปลมาก่อน

หน้าและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปแล้ว จึงสามารถใช้ในการแปลในรูปแบบเดิมได้ Jatupornpimol (2014, p.241) กล่าวว่า “การแปลทั้งหมด” เป็นกลวิธีที่มีการนำมาใช้มากที่สุด ซึ่งกลวิธีนี้สามารถแปลชื่อในภาษาแปลกลับมาเป็นภาษาต้นฉบับได้อย่างครบถ้วน เนื่องจากมีความหมายตรงกัน และ Chaitheerasuwet & Srihirun (2019) กล่าวว่า ในบรรดากลวิธีการแปลที่นำมาใช้แปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดลำปาง “การแปลกึ่งทับศัพท์ กึ่งเอาความ” มีอัตราการนำมาใช้ที่สูงที่สุด

5. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Mixed Methods Approach) โดยมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ รายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่ถูกแปลเป็นภาษาจีนในหนังสือประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่มีชื่อว่า “ไท่กั๋ว (《泰国》)” ฉบับที่ 4 โดยมี ฉี เฮ่าหฺราน (齐浩然) และคณะ เป็นผู้แปลและเรียบเรียง จำนวนทั้งหมด 645 รายชื่อ

5.2 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ คือ ตารางบันทึกและจำแนกรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยตามหมวดหมู่กลวิธีการแปลแต่ละกลวิธี

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนและกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย พร้อมกับคัดเลือกหนังสือจากแหล่งข้อมูลที่กำหนด จากนั้นทำการรวบรวมรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่ปรากฏในหนังสือที่คัดเลือกเพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. จำแนกรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยออกเป็นหมวดหมู่ตามกลวิธีการแปลที่ปรากฏ พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องของการจำแนกหมวดหมู่ตามกลวิธีการแปล จากนั้นนำข้อมูลที่ผ่านมาการจำแนกหมวดหมู่ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง และปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. นำตารางข้อมูลที่สมบูรณ์มาศึกษา วิเคราะห์ ประมวลผล และสรุปผล

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเสร็จสิ้นขั้นตอนและกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยในภาษาต้นฉบับและในภาษาแปลมาเปรียบเทียบกัน เพื่อทำการวิเคราะห์รูปแบบการแปลและกลวิธีการแปลทั้งหมดที่ผู้แปลนำมาใช้แปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยแต่ละรายชื่อภายใต้กรอบแนวคิดของ Newmark (2001) นักทฤษฎีการแปลชาวอังกฤษ ที่แบ่งการแปลออกเป็น 2 รูปแบบ

คือ 1. การแปลแบบเน้นที่การรักษาภาษาต้นฉบับ (SL emphasis) และ 2. การแปลแบบเน้นที่ความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาแปล (TL emphasis)

2. วิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของกลวิธีการแปลแต่ละรูปแบบ โดยวิเคราะห์จากลักษณะการแปลกลุ่มตัวอย่างรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่ได้รวบรวมและจำแนกไว้

3. คำนวณค่าร้อยละของจำนวนรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยตามการจำแนกหมวดหมู่กลวิธีการแปลแต่ละรูปแบบ แต่ละชนิด เพื่อนำค่าร้อยละที่ได้มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการแปลชื่อสถานที่จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน โดยสูตรในการหาสถิติค่าร้อยละ คือ

$$\text{สูตร } P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

4. สรุปผลและอภิปรายผล ตลอดจนข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีน หรืองานด้านอื่นที่มีความเกี่ยวข้อง

6. สรุปผลการวิจัย

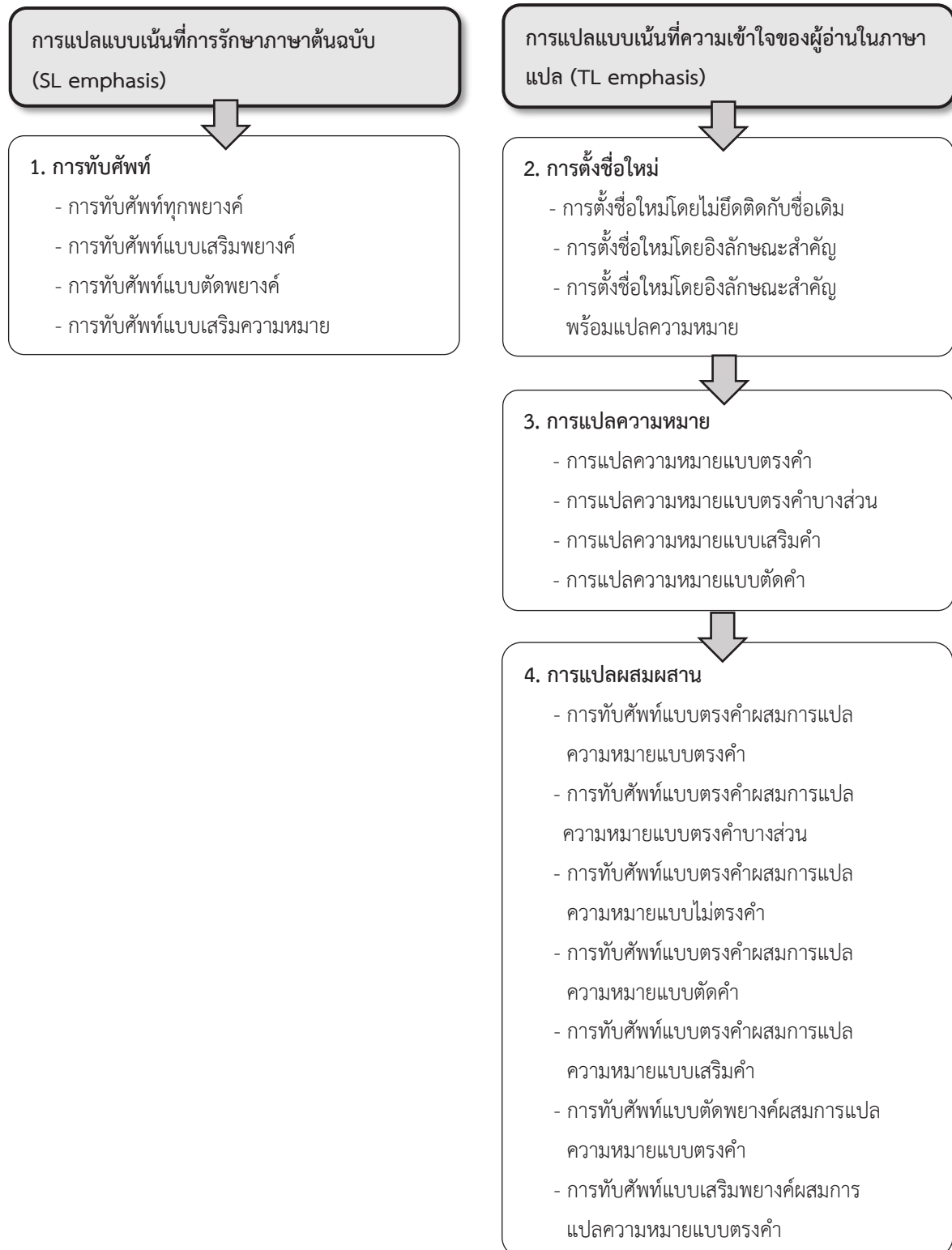
จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยขอแบ่งการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

6.1 กลวิธีการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีน

จากการศึกษาและวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่ถูกแปลเป็นภาษาจีน จำนวน 645 รายชื่อ พบกลวิธีการแปลที่นำมาใช้ในการแปลทั้งหมด 4 รูปแบบใหญ่ 19 กลวิธีการแปลย่อย ดังนี้

แผนผัง 1 กลวิธีการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีนภายใต้กรอบแนวคิดของ
Peter Newmark

ก็ยังไม่สามารถถ่ายทอดลักษณะสำคัญของ “ริมน่าน” ได้ เนื่องจาก “ริมน่าน” หมายถึงสถานที่บริเวณริมน่านน้ำ น่านทั้งสองฝั่ง แต่ไม่ได้หมายถึงถนนคนเดินที่เป็นย่านการค้า ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า “ริมน่าน” ถูกแปลเป็นภาษา แปลว่า “步行街” ด้วยกลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยไม่ยึดติดกับชื่อเดิม ตามการพิจารณาและการตัดสินใจของผู้ แปลในขณะแปล

(2) การตั้งชื่อใหม่โดยอิงลักษณะสำคัญ

การตั้งชื่อใหม่โดยอิงลักษณะสำคัญ คือ กลวิธีการแปลที่ผู้แปลคัดเลือกคำในภาษาแปลมาตั้งชื่อใหม่ ให้กับสถานที่ท่องเที่ยวในภาษาต้นฉบับ โดยการตั้งชื่อใหม่ในลักษณะนี้แม้ว่าจะไม่ต้องยึดติดกับ ชื่อเดิม แต่ จะต้องสามารถถ่ายทอดลักษณะสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยววันนั้น ๆ ได้ เช่น

ตัวอย่างที่ 6 ภาษาต้นฉบับ เอเชียทีค
ภาษาแปล 河滨夜市

จากตัวอย่างที่ 6 จะเห็นว่า “เอเชียทีค” ถูกแปลเป็นภาษาแปลว่า “河滨夜市” เมื่อนำมาพิจารณา เปรียบเทียบก็จะพบว่าทั้งสองคำไม่ได้มีเสียงอ่านหรือความหมายที่ตรงกัน โดย “河滨夜市” มีความหมายว่า “ตลาดกลางคืนริมน่านน้ำ” ซึ่งหากพิจารณาถึงลักษณะสำคัญของสถานที่แล้ว การแปลเช่นนี้ก็สามารถบ่งบอกได้ ว่า “เอเชียทีค” เป็นสถานที่ซื้อขายสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยวที่เปิดบริการในช่วงเวลาากลางคืนที่ตั้งอยู่ริมน่านน้ำ จึงกล่าวได้ว่าการแปล “เอเชียทีค” เป็น “河滨夜市” ถือเป็น การแปลด้วยกลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยอิงลักษณะ สำคัญของสถานที่ท่องเที่ยวเป็นหลัก

(3) การตั้งชื่อใหม่โดยอิงลักษณะสำคัญพร้อมแปลความหมาย

การตั้งชื่อใหม่โดยอิงลักษณะสำคัญพร้อมแปลความหมาย คือ กลวิธีการแปลที่ผู้แปลคัดเลือกคำใน ภาษาแปลมาตั้งชื่อใหม่ให้กับสถานที่ท่องเที่ยวในภาษาต้นฉบับ โดยอิงจากลักษณะสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว พร้อมกับการแปลความหมายในบางส่วนของคำที่มีความหมายตรงกันมาแทนที่ได้ เช่น

ตัวอย่างที่ 7 ภาษาต้นฉบับ วัดร่องขุน
ภาษาแปล 白庙

จากตัวอย่างที่ 7 จะเห็นว่า “วัดร่องขุน” ถูกตั้งชื่อในภาษาแปลว่า “白庙” เมื่อพิจารณาจากคำในภาษา แปลสามารถอธิบายได้ว่า “白” หมายถึง “สีขาว” เป็นคำที่ถูกตั้งขึ้นใหม่แทนคำว่า “ร่องขุน” โดยอิงจากลักษณะ สำคัญหรือลักษณะเด่นของวัดที่เป็นสีขาวทั้งวัด ส่วน “庙” มีความหมายตรงกับ “วัด” ในภาษาต้นฉบับอยู่แล้วจึง สามารถนำมาแทนที่กันได้ จากนั้นเมื่อนำเรียบเรียงแล้วปรับโครงสร้างตามภาษาแปลก็จะได้คำแปลของ “วัดร่อง ขุน” ด้วยกลวิธีการตั้งชื่อใหม่โดยอิงลักษณะสำคัญพร้อมแปลความหมายว่า “白庙”

3. การแปลความหมาย

การแปลความหมาย คือ กลวิธีการแปลที่ผู้แปลคัดเลือกคำในภาษาแปลที่มีความหมายตรงกันมาแทนที่คำ ในภาษาต้นฉบับ มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างตามหลักการใช้ภาษาแปล และอาจมีการปรับเปลี่ยน เสริม หรือตัดคำ บ้าง เพื่อความเหมาะสมในภาษาแปล โดยการแปลความหมายนี้สามารถแบ่งได้อีก 4 กลวิธี คือ

ในภาษาแปลด้วย เพื่อเสริมความหมายให้ผู้อ่านทราบว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้คือย่านการค้า เมื่อนำมาเรียบเรียงให้สมบูรณ์ตามโครงสร้างในภาษาแปลจึงได้คำแปลว่า “水门市场”

(4) การแปลความหมายแบบตัดคำ

การแปลความหมายแบบตัดคำ คือ กลวิธีการแปลที่ผู้แปลคัดเลือกคำในภาษาแปลที่มีความหมายตรงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับบางส่วน และมีบางส่วนที่ต้องถูกตัดทิ้ง เพื่อให้คำแปลในภาษาแปลมีความกระชับ ง่ายต่อความเข้าใจ ส่วนโครงสร้างยังคงยึดตามโครงสร้างในภาษาแปล เช่น

ตัวอย่างที่ 11 ภาษาต้นฉบับ โรงหล่อพระบูรณะไทย
ภาษาแปล 佛像铸造厂

จากตัวอย่างที่ 11 จะเห็นว่า เมื่อนำคำในภาษาต้นฉบับและภาษาแปลมาเทียบกันจะพบว่าการแปลนี้ไม่ได้แปลความหมายครบทุกส่วน มีคำบางส่วนถูกตัดทิ้ง โดยส่วนที่ถูกตัดทิ้งและไม่ได้นำมาแปลความหมายคือ “บูรณะไทย” ฉะนั้นจึงมีเพียง “โรงหล่อ” และ “พระ (พระพุทธรูป)” ที่ถูกนำมาแปลความหมาย โดยคำในภาษาแปลที่มีความหมายตรงและถูกคัดเลือกมาคือ “铸造厂” และ “佛像” เมื่อนำมาเรียบเรียงตามโครงสร้างในภาษาแปลจึงได้คำแปลว่า “佛像铸造厂”

4. การแปลผสมผสาน

การแปลผสมผสาน คือ กลวิธีการแปลที่นำการแปลสองรูปแบบหรือมากกว่ามาผสมผสานกัน โดยมีการทับศัพท์และการแปลความหมายเป็นกลวิธีการแปลหลัก โครงสร้างโดยรวมจะมีการปรับให้สอดคล้องกับหลักการใช้ภาษาแปล อาจมีการเพิ่มหรือเสริมคำเพื่อขยายความหมายให้ชัดเจนขึ้น หรืออาจมีการตัดคำบางคำทิ้งเพื่อให้คำในภาษาแปลมีความกระชับ นำอ่านอีกทั้งยังง่ายต่อการทำความเข้าใจของผู้อ่านภาษาแปลด้วย โดยกลวิธีการแปลผสมผสานนี้สามารถแบ่งได้อีก 9 กลวิธี คือ

(1) การทับศัพท์แบบตรงคำสมการแปลความหมายแบบตรงคำ

การทับศัพท์แบบตรงคำสมการแปลความหมายแบบตรงคำ คือ กลวิธีการแปลที่ผสมผสานระหว่างการทับศัพท์จากการนำคำในภาษาแปลที่ออกเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับแบบตรงคำ มีจำนวนพยางค์เท่ากัน ลำดับการเรียงคำหรือหน่วยคำเหมือนกับภาษาต้นฉบับ และการแปลความหมายจากการนำคำในภาษาแปลที่มีความหมายตรงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับแบบตรงคำ โดยไม่มีการเสริมหรือตัดคำเข้ามาเกี่ยวข้อง โครงสร้างโดยรวมจะถูกปรับให้สอดคล้องกับหลักการใช้ภาษาแปล เช่น

ตัวอย่างที่ 12 ภาษาต้นฉบับ อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร
ภาษาแปล 甘烹碧历史公园

จากตัวอย่างที่ 12 จะเห็นว่า “อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร” คำแปลถูกแยกออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกคือ “กำแพงเพชร” ซึ่งเป็นชื่อเฉพาะที่เหมาะสมกับการนำการทับศัพท์มาใช้ในการแปล เนื่องจากเป็นคำที่ยากต่อการหาคำที่มีความหมายตรงมาแทนที่ได้เหมาะสม จึงใช้การคัดเลือกคำในภาษาแปลที่ออกเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงมาแทนที่ และคำที่ถูกนำมาแทนที่ก็คือ “甘烹碧” ส่วนที่สองคือ “อุทยาน

ประวัติศาสตร์” เป็นคำที่สามารถแปลเป็นภาษาแปลได้โดยตรง เนื่องจากในภาษาแปลมีคำว่า “历史公园” ที่มีความหมายตรงกับคำนี้อยู่แล้ว เมื่อนำคำแปลทั้งสองส่วนมาเรียงเรียงและปรับโครงสร้างโดยรวมตามหลักการใช้ภาษาแปลจึงได้คำแปลว่า “甘烹碧历史公园”

(2) การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบตรงคำบางส่วน

การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบตรงคำบางส่วน คือ กลวิธีการแปลที่ผสมผสานระหว่างการทับศัพท์จากการนำคำในภาษาแปลที่ออกเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โดยเป็นการแทนที่แบบตรงคำ มีจำนวนพยางค์เท่ากัน ลำดับการเรียงคำเหมือนกับภาษาต้นฉบับ และการแปลความหมายจากการนำคำในภาษาแปลที่มีความหมายตรงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ แต่จะเป็นการแทนที่ด้วยคำที่มีความหมายตรงกันเพียงบางส่วน อีกส่วนจะเป็นการแทนที่ด้วยคำที่มีความหมายไม่ตรงกัน จากนั้นโครงสร้างโดยรวมจะถูกปรับให้สอดคล้องกับหลักการใช้ภาษาแปล เช่น

ตัวอย่างที่ 13 ภาษาต้นฉบับ สุสานทหารสัมพันธมิตรช่องไก่
ภาษาแปล 常凯战争公墓

จากตัวอย่างที่ 13 จะเห็นว่า การแปล “สุสานทหารสัมพันธมิตรช่องไก่” คำว่า “ช่องไก่” ผู้แปลใช้กลวิธีการทับศัพท์แบบตรงคำมาใช้ในการแปล โดยคัดเลือกคำว่า “常凯” ที่ออกเสียงใกล้เคียงและจำนวนพยางค์เท่ากันมาแทนที่ คำว่า “สุสาน” ผู้แปลเลือกใช้การแปลความหมายมาใช้ในการแปล โดยคัดเลือกคำว่า “公墓” ที่มีความหมายว่า “สุสาน” อยู่แล้วมาแทนที่ ส่วนคำว่า “ทหารสัมพันธมิตร” มีความหมายในภาษาจีนว่า “盟军士兵” ผู้แปลกลับใช้คำว่า “战争” ที่มีความหมายว่า “สงคราม” มาแทนที่ ซึ่งจะเห็นว่าในส่วนของการแปลความหมายนั้นเป็นการแปลความหมายที่ใช้คำที่มีความหมายตรงมาแทนที่แค่เพียงบางส่วน เมื่อนำแต่ละส่วนมาเรียงเรียงและปรับโครงสร้างโดยรวมให้สอดคล้องตามหลักการใช้ภาษาแปล จึงได้คำแปลว่า “常凯战争公墓”

(3) การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบไม่ตรงคำ

การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบไม่ตรงคำ คือ กลวิธีการแปลที่ผสมผสานระหว่างการทับศัพท์จากการนำคำในภาษาแปลที่ออกเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โดยเป็นการแทนที่แบบตรงคำ มีจำนวนพยางค์เท่ากัน ลำดับการเรียงคำยังคงเหมือนกับภาษาต้นฉบับ และการแปลความหมายแบบไม่ตรงคำจากการนำคำในภาษาแปลที่มีความหมายไม่ตรงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โครงสร้างโดยรวมจะถูกปรับเปลี่ยนตามหลักการใช้ภาษาแปล เช่น

ตัวอย่างที่ 14 ภาษาต้นฉบับ เขื่อนเขี้ยวหลาน
ภาษาแปล 乔兰湖

จากตัวอย่างที่ 14 จะเห็นว่า การแปล “เขื่อนเขี้ยวหลาน” เป็นการแปลที่ประกอบด้วยการทับศัพท์และการแปลความหมาย โดยในส่วนของการทับศัพท์ผู้แปลคัดเลือกคำว่า “乔兰” ที่ออกเสียงใกล้เคียงและมีจำนวนพยางค์เท่ากันมาแทนที่คำว่า “เขี้ยวหลาน” และในส่วนของการแปลความหมายนั้นผู้แปลคัดเลือกคำว่า “湖” ที่มีความหมายว่า “ทะเลสาบ” มาแทนที่คำว่า “เขื่อน” แต่แท้จริงแล้ว “เขื่อน” มีความหมายตรงกับคำ

ในภาษาแปลว่า “坝” หรือ “水坝” เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในส่วนของ การแปลความหมายนี้จะเห็นว่าคำ ในภาษาแปลมีความหมายไม่ตรงกับคำในภาษาต้นฉบับ ซึ่งเหตุผลที่ผู้แปลเลือกคำที่มีความหมายไม่ตรงมา แทนที่ อาจเนื่องมาจากสถานที่แห่งนี้มีทัศนียภาพสวยงามคล้ายกับทะเลสาบ ผู้แปลจึงใช้ “湖” มาแทน ความหมายของ “เขื่อน” แต่ถึงอย่างไรก็ยังถือว่าเป็นการแปลความหมายแบบไม่ตรงคำ และเมื่อนำทุกส่วนมา เรียบเรียงและปรับโครงสร้างโดยรวมตามหลักการใช้ภาษาแปล จะได้คำแปลว่า “乔兰湖”

(4) การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบตัดคำ

การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบตัดคำ คือ กลวิธีการแปลที่ผสมผสานระหว่าง การทับศัพท์จากการนำคำในภาษาแปลที่ออกเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โดยเป็น การแทนที่แบบตรงคำ มีจำนวนพยางค์เท่ากัน ลำดับการเรียงคำยังคงเหมือนกับภาษาต้นฉบับ และการแปล ความหมายจากการนำคำในภาษาแปลที่มีความหมายตรงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ ในส่วนของ การแปล ความหมายจะมีการตัดคำทิ้ง ไม่ได้แปลทุกคำ โครงสร้างโดยรวมจะถูกปรับตามหลักการใช้ภาษาแปล เช่น

ตัวอย่างที่ 15 ภาษาต้นฉบับ พิพิธภัณฑ์เรือนคำเที่ยง
ภาษาแปล 堪田屋

จากตัวอย่างที่ 15 จะเห็นว่า การแปล “พิพิธภัณฑ์เรือนคำเที่ยง” เป็นการแปลที่ประกอบด้วย การทับ ศัพท์แบบตรงคำและการแปลความหมายแบบตัดคำ โดยการทับศัพท์แบบตรงคำจะใช้แปลคำว่า “คำเที่ยง” ซึ่ง เป็นส่วนที่ไม่สามารถหาคำที่มีความหมายตรงในภาษาแปลมาแทนที่ได้ จึงนำกลวิธีการทับศัพท์มาใช้ในการ แปล โดยคัดเลือกคำว่า “堪田” ที่ออกเสียงใกล้เคียงมาแทนที่ ส่วนกลวิธีการแปลความหมายถูกนำมาใช้แปล คำว่า “เรือน” ซึ่งเป็นคำที่สามารถหาคำในภาษาแปลมาแทนที่ได้ ผู้แปลจึงนำการแปลความหมายมาใช้ในการ แปล โดยนำคำว่า “屋” ที่มีความหมายตรงกับ “เรือน” มาแทนที่โดยตรง ส่วนคำว่า “พิพิธภัณฑ์” เป็นอีก หนึ่งคำที่สามารถหาคำที่มีความหมายตรงในภาษาแปลมาแทนที่ได้ ซึ่งคำที่มีความหมายตรงกับ “พิพิธภัณฑ์” ก็คือ “博物馆” แต่ผู้แปลเลือกตัดการแปลในส่วนนี้ทิ้งไป ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะต้องการตัดคำให้กระชับและ เป็นไปตามความเหมาะสมของการใช้ภาษาแปล และเมื่อนำแต่ละส่วนมารวมกันและปรับโครงสร้างโดยรวม ตามหลักการใช้ภาษาแปล ก็จะได้คำแปลว่า “堪田屋”

(5) การแปลทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบเสริมคำ

การแปลทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบเสริมคำ คือ กลวิธีการแปลที่ผสมผสาน ระหว่างการทับศัพท์จากการนำคำในภาษาแปลที่ออกเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โดยเป็นการแทนที่แบบตรงคำ จำนวนพยางค์เท่ากัน ลำดับการเรียงคำยังคงเหมือนกับภาษาต้นฉบับ และการ แปลความหมายจากการนำคำในภาษาแปลที่มีความหมายตรงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โดยในส่วนการแปล ความหมายจะมีการเสริมคำในภาษาแปลเข้าไปด้วยเพื่อขยายความหมายให้มีความชัดเจนมากขึ้น โครงสร้าง โดยรวมจะถูกปรับตามหลักการใช้ภาษาแปล เช่น

ตัวอย่างที่ 16 ภาษาต้นฉบับ อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ
ภาษาแปล 景塔纳石滩国家公园

จากตัวอย่างที่ 16 จะเห็นว่า การแปล “อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ” เป็นการแปลที่ใช้กลวิธีการทับศัพท์แบบตรงคำร่วมกับการแปลความหมายแบบเสริมคำ โดยการทับศัพท์แบบตรงคำผู้แปลนำมาใช้แปลคำว่า “แก่งตะนะ” โดยนำคำว่า “景塔纳” ที่ออกเสียงใกล้เคียงภาษาต้นฉบับมาแทนที่ ลำดับคำยังคงเหมือนกับการเรียงคำในภาษาต้นฉบับ ส่วนการแปลความหมายแบบเสริมคำผู้แปลนำมาใช้แปลคำว่า “อุทยานแห่งชาติ” โดยนำคำว่า “国家公园” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายตรงกับ “อุทยานแห่งชาติ” มาแทนที่ นอกจากนี้ ผู้แปลยังได้ทำการแปลเพิ่มเติม โดยเสริมคำว่า “石滩” ที่มีความหมายว่า “หาดหิน” เข้าไป เพื่อขยายความหมายให้ผู้อ่านทราบว่าอุทยานแห่งนี้เป็นอุทยานที่มีโขดหินเป็นแนวยาวริมแม่น้ำ คล้ายกับหาดที่มีแต่โขดหินเป็นบริเวณกว้าง เมื่อนำแต่ละส่วนเรียงเรียงตามโครงสร้างของภาษาแปล จึงได้คำแปลของ “อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ” ว่า “景塔纳石滩国家公园”

(6) การทับศัพท์แบบตัดพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ

การทับศัพท์แบบตัดพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ คือ กลวิธีการแปลที่ผสมผสานระหว่างการทับศัพท์แบบตัดพยางค์จากการนำคำในภาษาแปลที่ออกเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โดยจะแทนที่เฉพาะส่วนหลักและตัดส่วนรองทิ้ง เพื่อให้คำแปลมีความกระชับขึ้น และการแปลความหมายแบบตรงคำจากการนำคำในภาษาแปลที่มีความหมายตรงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โดยจะไม่มี การเสริมหรือตัดคำเข้ามาเกี่ยวข้อง โครงสร้างโดยรวมของคำแปลจะถูกปรับตามหลักการใช้ภาษาแปล เช่น

ตัวอย่างที่ 17 ภาษาต้นฉบับ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร
ภาษาแปล 玛哈泰寺

จากตัวอย่างที่ 17 จะเห็นว่า “วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร” เป็นชื่อสถานที่ที่มีความยาว หากต้องแปลให้ครบถ้วนตามคำในภาษาต้นฉบับก็อาจทำให้คำแปลในภาษาแปลยาวเกินไป และอาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ยาก ผู้แปลจึงเลือกใช้กลวิธีการทับศัพท์แบบตัดพยางค์และการแปลความหมายแบบตรงคำมาใช้ในการแปล โดยการทับศัพท์แบบตัดพยางค์จะนำมาใช้แปลชื่อ “มหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร” โดยตัดคำว่า “ยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร” ทิ้ง เหลือไว้เฉพาะคำว่า “มหาธาตุ” ที่เป็นคำหลัก จากนั้นคัดเลือกว่า “玛哈泰” ที่ออกเสียงใกล้เคียงมาแทนที่ ส่วนการแปลความหมายแบบตรงคำจะนำมาใช้แปลในส่วนของคำว่า “วัด” โดยนำคำว่า “寺” ที่มีความหมายว่า “วัด” อยู่แล้วมาแทนที่ได้โดยตรง เมื่อนำคำแปลแต่ละส่วนมาเรียงเรียงตามโครงสร้างภาษาแปลก็จะได้คำแปลของ “วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร” ในแบบกระชับและเข้าใจง่ายว่า “玛哈泰寺”

(7) การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ

การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ คือ กลวิธีการแปลที่ผสมผสานระหว่างการทับศัพท์จากการนำคำในภาษาแปลที่มีเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โดยคำที่นำมาแทนที่บางคำจะมีการเสริมพยางค์เข้าไป ทำให้คำในภาษาแปลมีจำนวนพยางค์มากกว่าคำในภาษาต้นฉบับ การเรียงลำดับคำยังคงยึดตามการเรียงลำดับคำในภาษาต้นฉบับ และการแปลความหมายจาก

การนำคำในภาษาแปลที่มีความหมายตรงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โดยเป็นการแทนที่แบบตรงคำ ไม่มีการเสริมหรือตัดคำเข้ามาเกี่ยวข้อง โครงสร้างโดยรวมจะถูกปรับให้สอดคล้องกับหลักการใช้ภาษาแปล เช่น

ตัวอย่างที่ 18 ภาษาต้นฉบับ วัดศรีโคมคำ

ภาษาแปล 斯里空堪寺

จากตัวอย่างที่ 18 จะเห็นว่า “วัดศรีโคมคำ” ถูกแยกการแปลออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนของคำว่า “วัด” และส่วนของคำว่า “ศรีโคมคำ” โดยในส่วนของ “ศรีโคมคำ” เป็นการแปลโดยใช้กลวิธีการทับศัพท์แบบเสริมพยางค์มาใช้ในการแปล ซึ่งคำในภาษาแปลที่ผู้แปลเลือกมาแทนที่ก็คือ “斯里空堪” จากการแปลในส่วนนี้จะเห็นว่า “斯里” เป็นคำแปลที่มาจาก การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ของคำว่า “ศรี” เนื่องจากการทับศัพท์แบบเสริมพยางค์นี้จะทำให้ได้คำในภาษาแปลที่ออกเสียงใกล้เคียงกับคำในภาษาต้นฉบับที่เป็นคำออกเสียงควบกล้ำ ผู้แปลจึงเลือกการเสริมพยางค์มาใช้ร่วมกับการทับศัพท์ และในส่วนของคำว่า “วัด” เป็นการแปลที่ใช้กลวิธีการแปลความหมายแบบตรงคำมาใช้ในการแปล เนื่องจากในภาษาแปลมีคำว่า “寺” ที่มีความหมายตรงกับคำว่า “วัด” อยู่แล้ว ผู้แปลจึงนำ “寺” มาแปลความหมายแบบตรงคำของคำว่า “วัด” เมื่อนำคำแปลในแต่ละส่วนมาเรียบเรียงก็จะได้คำแปลของ “วัดศรีโคมคำ” ตามโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาแปลว่า “斯里空堪寺”

(8) การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบไม่ตรงคำ

การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบไม่ตรงคำ คือ กลวิธีการแปลที่ผสมผสานระหว่างการทับศัพท์จากการนำคำในภาษาแปลที่ออกเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โดยคำที่นำมาแทนที่บางคำจะมีการเสริมพยางค์เข้าไป ทำให้คำในภาษาแปลมีจำนวนพยางค์มากกว่าคำในภาษาต้นฉบับ การเรียงลำดับคำยังคงยึดตามการเรียงลำดับคำในภาษาต้นฉบับ และการแปลความหมายแบบไม่ตรงคำจากการนำคำในภาษาแปลที่มีความหมายไม่ตรงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โครงสร้างโดยรวมจะปรับเปลี่ยนไปตามหลักการใช้ภาษาแปล เช่น

ตัวอย่างที่ 19 ภาษาต้นฉบับ เรือนไทยจิมทอมป์สัน

ภาษาแปล 吉姆汤普森故居

จากตัวอย่างที่ 19 จะเห็นว่า การแปล “เรือนไทยจิมทอมป์สัน” ไปยังภาษาแปล เป็นการแปลที่ประกอบด้วยส่วนของ “จิมทอมป์สัน” ที่ใช้กลวิธีการทับศัพท์แบบเสริมพยางค์มาใช้ในการแปล และส่วนของ “เรือนไทย” ที่ใช้กลวิธีการแปลความหมายแบบไม่ตรงคำมาใช้ในการแปล โดยในส่วนของ “จิมทอมป์สัน” นั้น ผู้แปลได้ใช้คำว่า “吉姆汤普森” ในภาษาแปลที่ออกเสียงใกล้เคียงมาแทนที่ ซึ่งจะเห็นว่าคำแปลที่ได้มีจำนวนพยางค์มากกว่าคำในภาษาต้นฉบับ ทั้งนี้เนื่องจากคำว่า “จิม” และ “ทอมป์” ผู้แปลใช้การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์มาใช้ในการแปล เพื่อให้ได้เสียงอ่านที่มีความใกล้เคียงกับคำในภาษาต้นฉบับมากที่สุด จึงทำให้คำในภาษาแปลมีจำนวนพยางค์มากกว่าคำในภาษาต้นฉบับ และคำที่เลือกมาแทนที่ “จิม” และ “ทอมป์” ก็คือ “吉姆” และ “汤普” ส่วนคำว่า “เรือนไทย” ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “故居” ที่มีความหมายว่า “บ้านเดิม” มาแทนที่ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากความหมายของคำในภาษาแปลจะเห็นว่าความหมายไม่ได้ตรงกับคำใน

ภาษาต้นฉบับ เพราะ “เรือนไทย” ควรจะแปลความหมายเป็นภาษาแปลว่า “泰式房子” หรือ “传统泰国房子” ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการแปลในส่วนนี้เป็นการแปลความหมายแบบไม่ตรงคำ เมื่อนำทุกส่วนมาเรียบเรียง จึงได้คำแปลของ “เรือนไทยจิมทอมป์สัน” ว่า “吉姆汤普森故居”

6.2 จุดเด่นและจุดด้อยของกลวิธีการแปลแต่ละรูปแบบ

ชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยมีรูปแบบและลักษณะการตั้งชื่อที่แตกต่างกัน ทำให้ชื่อสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละชื่อมีลักษณะเฉพาะเป็นของตัวเอง เมื่อต้องนำมาแปลเป็นภาษาจีนจึงไม่สามารถเลือกใช้กลวิธีการแปลเพียงกลวิธีการเดียวมาใช้ในการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยทั้งหมด แต่จะต้องคัดเลือกกลวิธีการแปลที่มีความเหมาะสมกับการแปลแต่ละชื่อสถานที่ท่องเที่ยวให้มากที่สุด เพื่อให้การแปลสามารถถ่ายทอดความหมายไปยังผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ แน่ใจว่ากลวิธีการแปลแต่ละชนิดย่อมมีจุดเด่นและจุดด้อยแตกต่างกัน โดยในที่นี้จะขอแนะนำเสนอจุดเด่นและจุดด้อยของกลวิธีการแปลใน 4 รูปแบบเท่านั้น แต่จะไม่กล่าวถึงจุดเด่นและจุดด้อยของกลวิธีการแปลย่อยทั้ง 19 กลวิธี เนื่องจากจุดเด่นและจุดด้อยของแต่ละกลวิธีการแปลย่อยจะอยู่ภายใต้จุดเด่นและจุดด้อยของกลวิธีการแปลในแต่ละรูปแบบอยู่แล้ว ซึ่งกลวิธีการแปลทั้ง 4 รูปแบบ มีจุดเด่นและจุดด้อยดังนี้

1. การทับศัพท์

จุดเด่น : เนื่องจากเป็นกลวิธีการแปลที่คัดเลือกคำในภาษาแปลที่ออกเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ โดยยังคงยึดลำดับการเรียงคำแบบเดิม ทำให้การแปลในรูปแบบนี้สามารถถ่ายทอดเสียงอ่านและโครงสร้างทางไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับไปยังภาษาแปลได้ครบถ้วน และไม่เกิดความคลาดเคลื่อนในการแปล แม้ว่าในบางครั้งจะมีการเสริมพยางค์ ตัดพยางค์ หรือเสริมความหมายบ้างก็ตาม แต่ก็ไม่ได้มีผลกระทบต่อโครงสร้างหลักของไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับ

จุดด้อย : การทับศัพท์ด้วยการแทนที่หรือถ่ายทอดเสียงไม่สามารถถ่ายทอดความหมายที่แท้จริงของชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในภาษาต้นฉบับไปยังภาษาแปลได้ ผู้อ่านจึงรับรู้เพียงเสียงอ่านและลำดับการเรียงคำตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับเท่านั้น

2. การตั้งชื่อใหม่

จุดเด่น : เป็นกลวิธีการแปลที่มีการคัดเลือกคำในภาษาแปลมาตั้งชื่อใหม่ให้กับชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในภาษาต้นฉบับตามหลักการใช้ภาษาในภาษาแปล โดยชื่อที่ตั้งใหม่ในภาษาแปลจะมีความหมายไม่เหมือนกับชื่อเดิมในภาษาต้นฉบับ แต่ผู้อ่านสามารถสร้างจินตนาการหรือรับรู้ได้ถึงลักษณะเด่นหรือลักษณะสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่ตั้งชื่อใหม่ในภาษาแปลได้

จุดด้อย : เนื่องจากการตั้งเป็นกลวิธีการแปลที่ไม่ได้ยึดติดกับชื่อเดิมในภาษาต้นฉบับ ทำให้ชื่อสถานที่ท่องเที่ยวที่ตั้งขึ้นใหม่ในภาษาแปลไม่ได้แสดงเสียง ความหมาย และโครงสร้างของชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในภาษาต้นฉบับ ผู้อ่านจึงไม่สามารถรับรู้เสียง ความหมาย และโครงสร้างเดิมของชื่อสถานที่ท่องเที่ยวได้

3. การแปลความหมาย

จุดเด่น : ชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยทั้งในภาษาต้นฉบับและภาษาแปลมีความหมายตรงกัน เนื่องจากมีการคัดเลือกคำในภาษาแปลที่มีความหมายตรงกันมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ และด้วยโครงสร้างที่ถูกปรับตามหลักการใช้ภาษาแปลทำให้ผู้อ่านในภาษาแปลสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย

จุดด้อย : การแปลความหมายไม่สามารถถ่ายทอดเสียงอ่านและโครงสร้างทางไวยากรณ์เดิมในภาษาต้นฉบับไปยังภาษาแปลได้ ทำให้ผู้อ่านไม่สามารถทราบถึงลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับ

4. การแปลผสมผสาน

จุดเด่น : เป็นการแปลที่ผสมผสานกันระหว่างการแปลสองรูปแบบหรือมากกว่า สามารถช่วยแก้ปัญหาการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวที่ไม่สามารถเลือกใช้การทับศัพท์หรือการแปลความหมายเพียงกลวิธีเดียวมาใช้ในการแปลให้สามารถถ่ายทอดความหมายได้อย่างชัดเจนได้ นอกจากนี้ ชื่อสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้จากการแปลยังสามารถถ่ายทอดลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับและในภาษาแปลได้ด้วย

จุดด้อย : เนื่องจากการแปลผสมผสานเป็นกลวิธีการแปลที่ผสมผสานระหว่างการแปลสองรูปแบบหรือมากกว่ามาใช้ในการแปล โดยมีการทับศัพท์และการแปลความหมายเป็นกลวิธีการแปลหลัก ทำให้การแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไม่สามารถถ่ายทอดลักษณะสำคัญทางไวยากรณ์ของแต่ละภาษาได้อย่างชัดเจนเท่าที่ควร

6.3 แนวทางการแปลชื่อสถานที่จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน

จากการรวบรวมรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่ถูกแปลเป็นภาษาจีนจากหนังสือไต้กิ้ว (《泰国》) จำนวน 645 รายชื่อ ผู้วิจัยได้นำรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยทั้งหมดมาทำการจำแนกออกเป็นหมวดหมู่ตามกลวิธีการแปลแต่ละชนิดภายใต้กรอบแนวคิดและทฤษฎีการแปลของ Newmark พร้อมกับคำนวณค่าร้อยละของจำนวนรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยตามกลวิธีการแปลที่จำแนกไว้เพื่อนำค่าร้อยละมาวิเคราะห์แนวทางการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีน ตลอดจนการแปลชื่อสถานที่ในกลุ่มอื่น ๆ ที่ยังไม่ปรากฏการแปลมาก่อน โดยจะขอนำเสนอจำนวนและค่าร้อยละของรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่ถูกแปลเป็นภาษาจีนตามการจำแนกกลุ่มของกลวิธีการแปล ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่ถูกแปลเป็นภาษาจีนตามการจำแนกกลุ่มของกลวิธีการแปล

กลวิธีการแปลหลัก	กลวิธีการแปลย่อย	จำนวนรายชื่อ	ค่าร้อยละ (%)	รวมจำนวน (ค่าร้อยละ)
การแปลแบบเน้นที่การรักษาภาษาต้นฉบับ (SL emphasis)				
1. การทับศัพท์	1.1 การทับศัพท์ทุกพยางค์	84	13.02	107 (16.59)
	1.2 การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์	6	0.93	
	1.3 การทับศัพท์แบบตัดพยางค์	4	0.62	
	1.4 การทับศัพท์แบบเสริมความหมาย	13	2.02	

กลวิธีการแปลหลัก	กลวิธีการแปลย่อย	จำนวน รายชื่อ	ค่าร้อยละ (%)	รวมจำนวน (ค่าร้อยละ)
การแปลแบบเน้นที่ความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาแปล (TL emphasis)				
2. การตั้งชื่อใหม่	2.1 การตั้งชื่อใหม่โดยไม่ยึดติดกับชื่อเดิม	5	0.78	41 (6.36)
	2.2 การตั้งชื่อใหม่โดยอิงลักษณะสำคัญ	8	1.24	
	2.3 การตั้งชื่อใหม่โดยอิงลักษณะสำคัญพร้อมแปล ความหมาย	28	4.34	
3. การแปลความหมาย	3.1 การแปลความหมายแบบตรงคำ	39	6.04	60 (9.30)
	3.2 การแปลความหมายแบบตรงคำบางส่วน	5	0.78	
	3.3 การแปลความหมายแบบเสริมคำ	8	1.24	
	3.4 การแปลความหมายแบบตัดคำ	8	1.24	
4. การแปลผสมผสาน	4.1 การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปล ความหมายแบบตรงคำ	329	51.00	437 (67.75)
	4.2 การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปล ความหมายแบบตรงคำบางส่วน	11	1.70	
	4.3 การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปล ความหมายแบบไม่ตรงคำ	7	1.09	
	4.4 การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปล ความหมายแบบตัดคำ	9	1.40	
	4.5 การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปล ความหมายแบบเสริมคำ	18	2.79	
	4.6 การทับศัพท์แบบตัดพยางค์ผสมการแปล ความหมายแบบตรงคำ	31	4.80	
	4.7 การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ผสมการแปล ความหมายแบบตรงคำ	29	4.50	
	4.8 การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ผสมการแปล ความหมายแบบไม่ตรงคำ	3	0.47	
รวมทั้งหมด		645	100	645 (100)

จากตาราง 1 สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ในการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยจากภาษาต้นฉบับไปยังภาษาแปล ผู้แปลไม่สามารถเลือกใช้กลวิธีการแปลเพียงวิธีเดียวมาใช้ในการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยทั้งหมดได้ เนื่องจากชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยแต่ละชื่อมีลักษณะเฉพาะและบริบทที่แตกต่างกัน กลวิธีการแปลที่นำมาใช้จึงแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากการพบกลวิธีการแปลที่นำมาใช้แปลกลุ่มตัวอย่างรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่มีถึง 4 รูปแบบ 19 กลวิธีการแปลย่อย โดยทั้ง 19 กลวิธีการแปลย่อยนี้มีอัตราความถี่ของการนำมาใช้

อย่างน้อยแตกต่างกัน อันแสดงให้เห็นถึงความนิยมของผู้แปลในการเลือกใช้กลวิธีการแปลแต่ละกลวิธี ซึ่งความนิยมในที่นี้จะขึ้นอยู่กับการตัดสินใจและการพิจารณาถึงความเหมาะสมของผู้แปลเป็นหลัก จากจำนวนและค่าร้อยละแสดงให้เห็นว่า กลวิธีการแปลที่ได้รับความนิยมในการนำมาใช้แปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทย 5 อันดับแรก คือ (1) การทับศัพท์แบบตรงคำสมการแปลความหมายแบบตรงคำ มีจำนวน 329 รายชื่อ คิดเป็นร้อยละ 51.00 (2) การทับศัพท์ทุกพยางค์ มีจำนวน 84 รายชื่อ คิดเป็นร้อยละ 13.02 (3) การแปลความหมายแบบตรงคำ มีจำนวน 39 รายชื่อ คิดเป็นร้อยละ 6.04 (4) การทับศัพท์แบบตัดพยางค์สมการแปลความหมายแบบตรงคำ มีจำนวน 31 รายชื่อ คิดเป็นร้อยละ 4.80 และ (5) การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์สมการแปลความหมายแบบตรงคำ มีจำนวน 29 รายชื่อ คิดเป็นร้อยละ 4.50 เมื่อพิจารณาจากลักษณะการแปลของแต่ละกลวิธีก็จะเห็นว่า กลวิธีการแปลที่ได้รับความนิยมมีทั้งการแปลแบบเน้นที่การรักษาภาษาต้นฉบับและการแปลแบบเน้นที่ความเข้าใจของผู้อ่านในภาษาแปล โดยผู้แปลจะเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกกลวิธีการแปลให้เหมาะสมกับชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยแต่ละชื่อ กล่าวโดยสรุปได้ว่า กลวิธีการแปลที่ผู้แปลพิจารณาว่าเหมาะสมและนำมาใช้แปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยมากที่สุดคือการทับศัพท์แบบตรงคำสมการแปลความหมายแบบตรงคำ การทับศัพท์ทุกพยางค์ การแปลความหมายแบบตรงคำ การทับศัพท์แบบตัดพยางค์สมการแปลความหมายแบบตรงคำ และการทับศัพท์แบบเสริมพยางค์สมการแปลความหมายแบบตรงคำ ซึ่งนักแปลมือใหม่สามารถนำกลวิธีการแปลที่ได้รับความนิยมดังกล่าวนี้ไปเป็นแนวทางในการแปลชื่อสถานที่กลุ่มอื่น ๆ ได้

นอกจากนี้ การแปลให้มีคุณภาพผู้แปลจะต้องรู้และเข้าใจทั้งภาษาต้นฉบับและภาษาแปล หมายความว่า ความหมายของสิ่งที่แปล คัดเลือกกลวิธีการแปลที่เหมาะสม และใช้ภาษาให้ถูกต้อง เป็นที่นิยม กระชับและเข้าใจง่าย

7. สรุปผลและอภิปรายผล

จากการศึกษาและวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างการแปลรายชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยทั้ง 645 รายชื่อ สรุปได้ว่า กลวิธีการแปลที่นำมาใช้ในการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยเป็นภาษาจีนมีทั้งหมด 4 รูปแบบ คือ

1. การทับศัพท์ คือ กลวิธีการแปลที่คัดเลือกคำในภาษาแปลที่ออกเสียงเหมือนหรือใกล้เคียงมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ ลำดับการเรียงคำยังคงยึดตามโครงสร้างในภาษาต้นฉบับ การแปลในรูปแบบนี้นิยมนำมาใช้แปลชื่อเฉพาะที่ไม่สามารถถ่ายทอดความหมายไปยังภาษาแปลได้
2. การตั้งชื่อใหม่ คือ กลวิธีการแปลที่ผู้แปลคัดเลือกคำในภาษาแปลมาตั้งชื่อใหม่ให้กับชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในภาษาต้นฉบับ โดยในการแปลอาจมีการพิจารณาการตั้งชื่อใหม่จากการอิงจากลักษณะสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยวและมีการแปลความหมายเข้ามารวมด้วย และโครงสร้างทางไวยากรณ์จะยึดตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาแปล
3. การแปลความหมาย คือ กลวิธีการแปลที่ผู้แปลคัดเลือกคำในภาษาแปลที่มีความหมายตรงกันมาแทนที่คำในภาษาต้นฉบับ และมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างตามหลักการใช้ภาษาในภาษาแปล
4. การแปลผสมผสาน คือ กลวิธีการแปลที่นำการแปลสองรูปแบบหรือมากกว่ามาผสมผสานกัน โดยมีการทับศัพท์และการแปลความหมายเป็นกลวิธีการแปลหลัก โครงสร้างโดยรวมจะมีการปรับให้สอดคล้องกับหลักการใช้ภาษาแปล

กลวิธีการแปลทั้ง 4 รูปแบบใหญ่นี้ ได้สอดคล้องกับ Thamcharoenkit (2002, p.11-13) ที่กล่าวไว้ว่า กลวิธีในการแปลชื่อเฉพาะจากภาษาไทยเป็นภาษาจีนนั้น สามารถแบ่งได้ 4 กลวิธี ได้แก่ 1. การถอดเสียง เป็นการใช้อักษรจีนที่เสียงใกล้เคียงกับเสียงภาษาไทยมาแทนที่ แต่เมื่อนำอักษรจีนแต่ละตัวมารวมกันจะไม่มี ความหมายในภาษาจีน 2. การถ่ายถอดเสียงและมีความหมายภาษาจีน เป็นการใช่วิธีการถ่ายถอดเสียงจาก ภาษาไทยเป็นภาษาจีน และการแปลเพื่อถ่ายถอดความหมายรวมอยู่ด้วยกัน 3. การแปล เป็นการถ่ายถอด ความหมายจากภาษาไทยไปยังภาษาจีน คำแปลที่ได้จะมีความหมายตรงกับภาษาไทย และ 4. การตั้งชื่อใหม่ เป็นการตั้งชื่อขึ้นใหม่ที่มีความหมายไม่เหมือนกับชื่อเดิม แต่ชื่อที่ตั้งขึ้นใหม่สามารถแสดงลักษณะเด่นของ สถานที่แห่งนั้นได้ เนื่องจากมีการนำลักษณะพิเศษของสถานที่มาเป็นหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อ

นอกจากนี้ ภายใต้กรอบกลวิธีการแปลทั้ง 4 รูปแบบ ยังสามารถแบ่งการแปลได้อีก 19 กลวิธีการแปล ย่อย คือ 1. การทับศัพท์ทุกพยางค์ 2. การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ 3. การทับศัพท์แบบตัดพยางค์ 4. การทับ ศัพท์แบบเสริมความหมาย 5. การตั้งชื่อใหม่โดยไม่ยึดติดกับชื่อเดิม 6. การตั้งชื่อใหม่โดยอิงลักษณะสำคัญ 7. การตั้งชื่อใหม่โดยอิงลักษณะสำคัญพร้อมแปลความหมาย 8. การแปลความหมายแบบตรงคำ 9. การแปล ความหมายแบบตรงคำบางส่วน 10. การแปลความหมายแบบเสริมคำ 11. การแปลความหมายแบบตัดคำ 12. การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ 13. การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปล ความหมายแบบตรงคำบางส่วน 14. การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบไม่ตรงคำ 15. การ ทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบตัดคำ 16. การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมาย แบบเสริมคำ 17. การทับศัพท์แบบตัดพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ 18. การทับศัพท์แบบเสริม พยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ 19. การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบไม่ ตรงคำ ซึ่งการแบ่งการแปลออกเป็นกลวิธีการแปลย่อยต่าง ๆ นี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Jatupornpimol (2014) ที่กล่าวไว้ว่า เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในการแปลมีความหลากหลายและมีลักษณะแตกต่างกัน ทำให้กลวิธี การแปลหลักที่นำมาใช้แปลสามารถแบ่งได้อีกหลายวิธีย่อย ซึ่งแต่ละวิธีจะมีรายละเอียดแตกต่างกันไปภายใต้ กรอบวิธีการแปลหลักของแต่ละวิธี

โดยการแปลแต่ละรูปแบบจะมีจุดเด่นและจุดด้อยต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปจุดเด่นและจุดด้อยของการ แปล 4 รูปแบบ ดังนี้

1. การทับศัพท์ มีจุดเด่นคือสามารถถ่ายทอดเสียงอ่านและโครงสร้างทางไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับไป ยังภาษาแปลได้ครบถ้วน ทำให้ไม่เกิดความคลาดเคลื่อนในการแปล ผู้อ่านสามารถรับรู้เสียงอ่านและโครงสร้าง เดิมของชื่อสถานที่ท่องเที่ยวได้ ส่วนจุดด้อยคือไม่สามารถถ่ายทอดความหมายที่แท้จริงของชื่อสถานที่ท่องเที่ยว ไทยไปยังภาษาแปลได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Chaojirapant & Patjaikhunnatham (2019, p.60) ที่กล่าวไว้ว่า การทับศัพท์สามารถรักษาเสียงอ่านได้อย่างคล้ายคลึงกับต้นฉบับ แต่จะไม่สามารถสื่อถึงความหมายของ ภาษาต้นฉบับได้ นับได้ว่าเป็นการแปลที่เน้นการถ่ายทอดเสียง แต่จะไม่มีการตีความหมายไปยังภาษาปลายทาง

2. การตั้งชื่อใหม่ มีจุดเด่นคือชื่อที่ตั้งใหม่ในภาษาแปลจะมีความหมายไม่เหมือนกับชื่อเดิมใน ภาษาต้นฉบับ แต่ผู้อ่านสามารถสร้างจินตนาการถึงลักษณะสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่ตั้งชื่อใหม่ในภาษา แปลได้ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่ปรับเปลี่ยนตามภาษาแปลทำให้ผู้อ่านในภาษาแปลเกิดการรับรู้และเข้าใจได้

ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับที่ Jatupornpimol (2014) ได้กล่าวไว้ว่า “การตั้งชื่อใหม่” เป็นกลวิธีการแปลที่มีความหมายไม่เหมือนกับชื่อเดิม โดยการนำสัญลักษณ์หรือลักษณะพิเศษของสถานที่มาตั้งเป็นชื่อใหม่ ที่สามารถแสดงลักษณะเด่นของสถานที่แห่งนั้นได้ ส่วนจุดด้อยคือชื่อที่ตั้งใหม่ในภาษาแปลจะไม่ได้แสดงเสียง ความหมาย และโครงสร้างไวยากรณ์ตามชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยในภาษาต้นฉบับ

3. การแปลความหมาย มีจุดเด่นคือชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยทั้งในภาษาต้นฉบับและภาษาแปลจะมีความหมายตรงกัน โครงสร้างไวยากรณ์จะปรับเปลี่ยนตามหลักการใช้ภาษาในภาษาแปล ส่วนจุดด้อยคือไม่สามารถถ่ายทอดเสียงอ่านและโครงสร้างทางไวยากรณ์เดิมไปยังภาษาแปลได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Pinpongsub (2018) และ Jatupornpimol (2014) ที่กล่าวไว้ว่า การแปลความหมายหรือการแปลทั้งหมดสามารถรักษาความหมายของชื่อในภาษาต้นฉบับได้ แต่ไม่สามารถรักษาเสียงและโครงสร้างไว้ได้

4. การแปลผสมผสาน มีจุดเด่นคือเป็นการแปลที่ผสมผสานกันระหว่างการแปลสองรูปแบบหรือมากกว่า สามารถช่วยแก้ปัญหาการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยบางชื่อที่ไม่สามารถเลือกใช้กลวิธีการแปลเพียงวิธีเดียวมาใช้ในการแปลเพื่อถ่ายทอดความหมายให้สมบูรณ์ได้ ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Todongtong & Netsombutphol (2019) ที่พบว่า “กลวิธีการแปลแบบผสม” เป็นหนึ่งในกลวิธีการแปลที่ผู้แปลนำมาใช้แปลชื่อเฉพาะที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในหนังสือ Guide To Thailand ซึ่งเป็นกลวิธีการแปลที่เหมาะสมกับชื่อเฉพาะที่ไม่สามารถใช้กลวิธีการแปลเพียงกลวิธีการแปลเดียวมาแปลความหมายไปยังภาษาปลายทางได้อย่างเหมาะสม ส่วนจุดด้อยคือเนื่องจากการแปลที่ผสมผสานหลายรูปแบบทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดลักษณะเด่นของการแปลแต่ละรูปแบบได้เต็มที่

จากการศึกษายังพบแนวทางในการแปลชื่อสถานที่จากภาษาไทยเป็นภาษาจีน คือ นำกลวิธีการแปลที่ได้รับความนิยมมาใช้เป็นแนวทางในการแปล ซึ่งกลวิธีการแปลที่ได้รับความนิยม 5 อันดับแรก จากกลวิธีการแปลย่อยทั้งหมด 19 กลวิธี ประกอบด้วย (1) การทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ มีค่าร้อยละ 51.00 (2) การทับศัพท์ทุกพยางค์ มีค่าร้อยละ 13.02 (3) การแปลความหมายแบบตรงคำ มีค่าร้อยละ 6.04 (4) การทับศัพท์แบบตัดพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ มีค่าร้อยละ 4.80 และ (5) การทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ มีค่าร้อยละ 4.50 ซึ่งกลวิธีการแปลที่ได้รับความนิยมในข้างต้นได้สอดคล้องกับแนวคิดและผลการวิจัยของหลายท่าน โดย Newmark (1982) ได้กล่าวไว้ว่า การแปลชื่อเฉพาะนิยมใช้กลวิธีการทับศัพท์แบบถ่ายทอดเสียงจากภาษาต้นทางไปยังภาษาปลายทางมากกว่ากลวิธีการแปลเพื่อถ่ายทอดความหมาย เพราะจะทำให้คำแปลมีความคลาดเคลื่อน นอกเสียจากจะเป็นชื่อเฉพาะที่ปรากฏการแปลมาก่อนหน้าและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปแล้ว จึงสามารถใช้การแปลในรูปแบบเดิมได้ Jatupornpimol (2014, p.241) กล่าวว่า จากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างพบว่า “การแปลทั้งหมด” เป็นกลวิธีที่มีการนำมาใช้มากที่สุด ซึ่งกลวิธีนี้สามารถแปลชื่อในภาษาแปลกลับมาเป็นภาษาต้นฉบับได้อย่างครบถ้วน เนื่องจากมีความหมายตรงกันอยู่แล้ว Chaitheerasuwet & Srihirun (2019) กล่าวว่า ในบรรดากลวิธีการแปลที่นำมาใช้แปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดลำปาง “การแปลกึ่งทับศัพท์ กึ่งเอาความ” มีอัตราการนำมาใช้ที่สูงที่สุด ซึ่งการแปลกึ่งทับศัพท์กึ่งเอาความมีลักษณะคล้ายกับการแปลผสมผสานที่นำการทับศัพท์และการแปล

ความหมายมาใช้ร่วมกัน ซึ่งการทับศัพท์แบบตรงคำผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ การทับศัพท์แบบตัดพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำ และการทับศัพท์แบบเสริมพยางค์ผสมการแปลความหมายแบบตรงคำที่ได้รับความนิยมในข้างต้นก็จัดอยู่ในรูปแบบการแปลผสมผสานด้วย

นอกจากนี้ การแปลให้มีคุณภาพผู้แปลจะต้องรู้และเข้าใจภาษาต้นฉบับและภาษาแปล รู้ความหมายของสิ่งที่จะแปล คัดเลือกกลวิธีการแปลที่เหมาะสม และใช้ภาษาให้ถูกต้อง เป็นที่นิยม กระชับและเข้าใจง่าย โดยหลักการดังกล่าวนี้สอดคล้องกับ Tuntulakorn (1996, p.90) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การแปลเป็นการถ่ายทอดความรู้จากภาษาหนึ่งไปยังภาษาหนึ่ง ซึ่งผู้แปลต้องมีความรู้ทั้งสองภาษาเป็นอย่างดี หรืออย่างน้อยก็ดีพอที่จะเข้าใจภาษาหนึ่งและถ่ายทอดความรู้ไปยังภาษาหนึ่งได้ครบถ้วน Numtong (2020, p.12-16) กล่าวเพิ่มเติมว่า ในการแปลผู้แปลยังต้องมีความเข้าใจเนื้อหาที่จะแปลและรู้จักกลุ่มผู้อ่านด้วย สำหรับรูปแบบในการถ่ายทอดผู้แปลจะเลือกถ่ายทอดด้วยการแปลรูปแบบใดนั้น ผู้แปลมีอำนาจในการตัดสินใจและเลือกให้เหมาะสม นอกจากนี้ผู้แปลยังต้องอาศัยประสบการณ์และความรู้ด้านอื่น ๆ มาประกอบการแปลด้วย มิเช่นนั้นอาจทำให้เกิดการแปลผิดหรือแปลได้ไม่สมบูรณ์

8. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านวิชาการ ด้านการศึกษา และด้านการเรียนการสอนด้านการแปลไทย-จีนได้
2. กลวิธีการแปลที่พบสามารถนำไปเป็นแนวทางในการแปลชื่อสถานที่ท่องเที่ยวหรือชื่อเฉพาะในกลุ่มอื่นที่ยังไม่เคยปรากฏการแปลมาก่อน
3. จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างชื่อสถานที่ท่องเที่ยวไทยที่ปรากฏในหนังสือเล่มอื่น แม้ว่าจะเป็นชื่อสถานที่ท่องเที่ยวเดียวกัน แต่ใช้กลวิธีการแปลและมีชื่อในภาษาแปลไม่เหมือนกัน ดังนั้นการศึกษาเปรียบเทียบการแปลจากกลุ่มตัวอย่างในหนังสือเล่มอื่นด้วยถือเป็นเรื่องหนึ่งประเด็นสำคัญที่ควรค่าแก่การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

- Chaitheerasuwet, P., & Srihirun, M. (2019). Lampang tourist attraction names: strategies and errors in translation from Thai to Chinese. *Silpakorn University Journal*, 39(5), 22-41. (In Thai)
- Chantarakhet, C. (1985). *Translation for communication*. Bangkok: Thai Wattana Panich Press. (In Thai)
- Chaojirapant, C., & Patjaikhunnatham, N. (2019). The study of store name translation from Chinese to Thai language in Sathorn district, Bangkok. *Academic Journal for the Humanities and Social Sciences Dhonburi Rajabhat University*, 2(2), 54-65. (In Thai)
- Dictionary Editing Office, Institute of Linguistics, Chinese Academy of Social Sciences. (2014). *A dictionary of current Chinese* (489th ed.). Beijing: The Commercial Press. (In Chinese)

- Jatupornpimol, K. (2014). A translation of Thai tourist attraction names into Chinese. *Journal of the Faculty of Arts, Silpakorn University*, 36(1), 226-244. (In Thai)
- Leelaniramol, N. (2013). *An analytical study of problems in translating Chinese fantasy fiction into Thai*. A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts program in Chinese Department of Eastern Languages Faculty of Arts, Chulalongkorn University. (In Thai)
- Newmark, P. (1982). *Approaches to translation*. Oxford: Pergamon Press Ltd.
- Newmark, P. (1988). *A textbook of translation*. London: Prentice Hall International Book Distributors Ltd.
- Newmark, P. (2001). *A textbook of translation*. Shanghai: Shanghai Foreign Language Education Press.
- Numtong, K. (2020). *Translation skills from Chinese to Thai*. Bangkok: Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University. (In Thai)
- Pinmanee, S. (2003). *Advanced translation*. Bangkok: Chulalongkorn University. (In Thai)
- Pinpongsub, J. (2018). The method of translating the title of Thai movie to Chinese. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 11(3), 1471-1491. (In Thai)
- Royal Institute. (2013). *Dictionary of the Royal Institute B.E.2554* (2nd ed.). Bangkok: Royal Institute. (In Thai)
- Thamcharoenkit, K. (2002). *Principles of translation Thai into Chinese*. Bangkok: Jin Siam Press. (In Thai)
- Todongtong, S., & Netsombutphol, J. (2019). Translation strategies of the tourist attractions names in Chinese to Thai: A case study of guide to Thailand book. *Phranakhon Rajabhat Research Journal (Humanities and Social Sciences)*, 14(2), 342-358. (In Thai)
- Tuntulakorn, W. (1996). Problems in translating proper nouns. *Humanities Journal*, 4(1), 89-111. (In Thai)